

Tartalom

Bevezető	2
1. Összefoglalás	2
2. Nemzetközi kitekintés.....	3
2.1 Vezetékestelefon-szolgáltatás	3
2.2 Mobiltelefon-szolgáltatás	4
2.3 Internetszolgáltatás	5
2.4 Kábeltelevízió-szolgáltatás.....	6
3. Az ágazat helye a nemzetgazdaságban.....	7
3.1 Működő szervezetek száma.....	7
3.2 Alkalmazásban állók száma, bruttó átlagkereset	8
3.3 Az értékesítés nettó árbevétele.....	9
3.4 Bruttó hozzáadott érték	9
3.5 Beruházások értéke.....	10
3.6 Árak.....	10
4. Az ágazat teljesítménye, főbb jellemzői.....	12
4.1 Vezetékestelefon-szolgáltatás	12
4.2 Mobiltelefon-szolgáltatás	13
4.3 A vezetékes és a mobiltelefon-forgalom adatainak összehasonlítása.....	15
4.4 Internetszolgáltatás	16
4.5 Kábeltelevízió-szolgáltatás.....	18
5. Területi összehasonlítás.....	21
6. Módszertan	25

Elérhetőségek

Bevezetés

A 2013. évi éves adatokat tartalmazó *Távközlési, internet, kábeltelevízió, 2013* című kiadványunk idén új szerkezetben kerül közreadásra. A korábbi években megjelent kiadványokhoz képest több nemzetközi adattal, valamint a rendelkezésre álló területi adatokkal – figyelembe véve a szakmai sajátosságokat is – egészítettük ki összeállításunkat. Igyekeztünk a legfontosabb makrogazdasági mutatók segítségével az *Információ, kommunikáció* nemzetgazdasági ág helyzetét jellemezni a teljes nemzetgazdaságon belül. A kiadvány első része a távközlési ágazat nemzetközi helyzetének bemutatásával, illetve a nemzetgazdaságban betöltött szerepével foglalkozik, a második része pedig a vezetékes- és mobiltávközlési, internet és kábeltelevíziós szolgáltatás adatait dolgozza fel a 2013. évre vonatkozóan országos és területi bontásban.

Összefoglalás

2013-ban a mobileszközök népszerűsége tovább nőtt a háztartások körében, ami látszik a hordozható számítógépek (laptop, netbook, táblagép) használatának növekedéséből (az ellátottság már 42%), míg mobiltelefonnal a lakosság 96%-a rendelkezik. A szélessávú internet-előfizetések aránya (71%) öt év alatt megduplázódott a háztartásokban. A televíziózás fontos szerepet tölt be a mindennapokban, a háztartások 99%-ában megtalálható, az előfizetések lefedettsége a lakásállomány tekintetében 77%. Az összes televízió-előfizetés közel 70%-a kábeltelevízió-előfizetés, ezen belül a digitális tévé aránya 5,4 százalékponttal nőtt egy év alatt.¹ Egyre gyakoribb a kombinált csomagban kínált internet-, tévé- és telefon-előfizetés (*triple-play*).

A vezetékes készülékekkel szemben a telefonszolgáltatás alakulását továbbra is a mobilhasználat határozza meg. A **mobiltelefon-előfizetések** száma kis mértékben növekedett, csak úgy, mint a havidíjas előfizetéseké. A mobilpiac telítődöttsége leginkább a kedvező díjcsomagoknak köszönhető, ami hatással volt az adatforgalom nagymértékű növekedésére is. A mobilhálózatok adatforgalmának dinamikus emelkedése a mobilinternet és az okostelefonok elterjedésével hozható összefüggésbe.

A **vezetékes vonalak** között egyre meghatározóbb a VoIP-hangcsatornák aránya, mivel egyre több ügyfél választja a kábeltelevízió mellé az ugyanazon kábelen nyújtott telefonszolgáltatást is. A területen igen erős a piaci koncentráció, továbbra is a három legjelentősebb szolgáltatóhoz tartozik a vonalak több mint négyötöde.

Az **internet-előfizetések** száma dinamikus növekszik, 2013-ban több mint ötödével bővült az előző évihez képest. Az internet-előfizetéseken belül az xDSL-ügyfelek száma kis mértékben csökkent, ezzel szemben a kábeltévékéké tovább bővült. A vezeték nélküliek kategóriáján belül a mobilinternetes csoport egy év alatt 28%-kal gyarapodott (ez a legnépszerűbb). Továbbá egyre inkább számolni kell a bővülő, egyéb kategóriában számon tartott LAN- vagy optikai internettel is.

A **kábeltelevízió-előfizetők** száma 2013-ban az előző évhez képest növekedést mutatott. A tavalyi évben lezáruló digitális átállásnak köszönhetően, egyre több háztartás kapott lehetőséget jobb minőségű és több csatorna vételére. Hasonlóan a 2012-ben elért teljesítményhez a kábeltelevíziós díjbevétel számottevő része továbbra is a jelszolgáltatásból (előfizetési/jelszolgáltatási díjbevétel) származott.

A távközlési szolgáltatók (telefon, internet, kábeltelevízió) távközlési tevékenységből eredő 2013. évi nettó árbevétele (854 milliárd forint) folyó áron valamelyest magasabb volt a 2012. évinél. Ezen belül a mobiltávközlési szolgáltatásból származó árbevétel a legmeghatározóbb (43%), igaz, 1,2%-kal csökkent, míg az internetszolgáltatásból származó árbevétel – amelynek aránya már 19% volt – 4,7%-kal bővült egy év alatt.

¹ Forrás: Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (NMHH): http://nmhh.hu/dokumentum/162256/tv_gyorsj_2013_dec.pdf (2014.08.27)

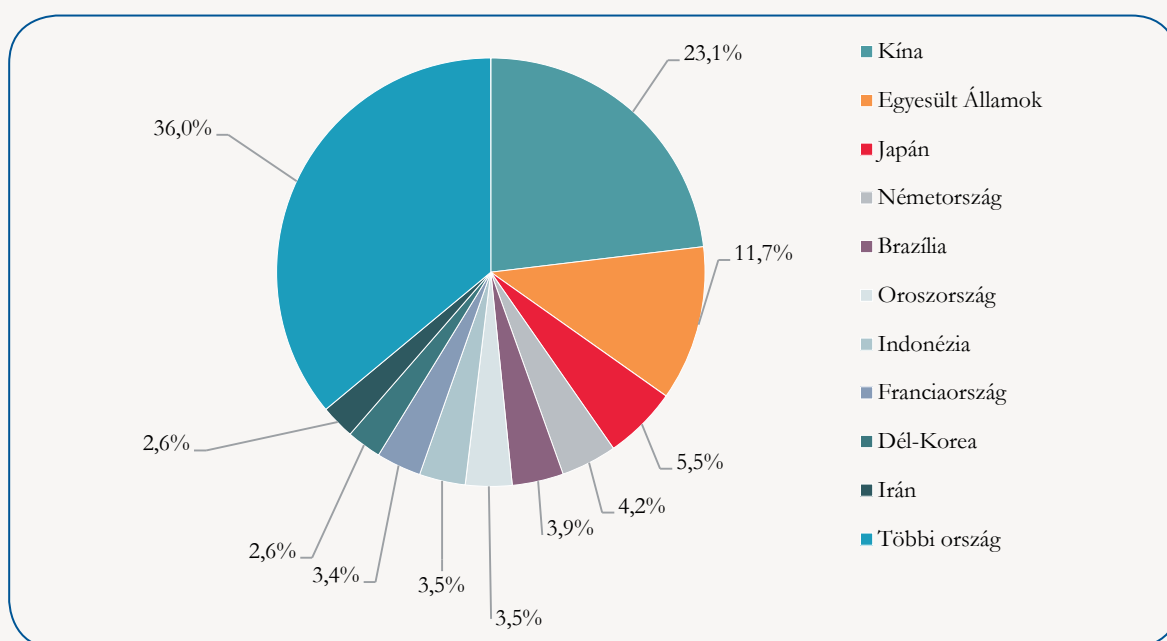
2. Nemzetközi kitekintés

2.1 Vezetékestelefon-szolgáltatás

Globális szinten a vezetékes vonallal ellátott országokban a bekapcsolt fővonalak száma 2013-ban meghaladta az 1156 milliót, amely 1,9%-kal esett vissza az előző évhez képest. A világon a legtöbb bekapcsolt fővonal (267 millió) Kínában volt, amelyet az Egyesült Államok (135 millió) és Japán (64 millió) követett a sorban. Azonban a száz lakosra jutó előfizetések száma szempontjából Monaco töltötte be a vezető szerepet, ahol száz lakosra 124 darab előfizetés jutott 2013-ban. Magyarországon a száz lakosra jutó előfizetésszám (30 darab) a világ átlagához (21 darab) képest magasabb volt.²

1. ábra

A bekapcsolt vezetékes fővonalak megoszlása a világon, 2013

Forrás: ITU: <http://www.itu.int/en/ITU-D/Statistics/Pages/stat/default.aspx>

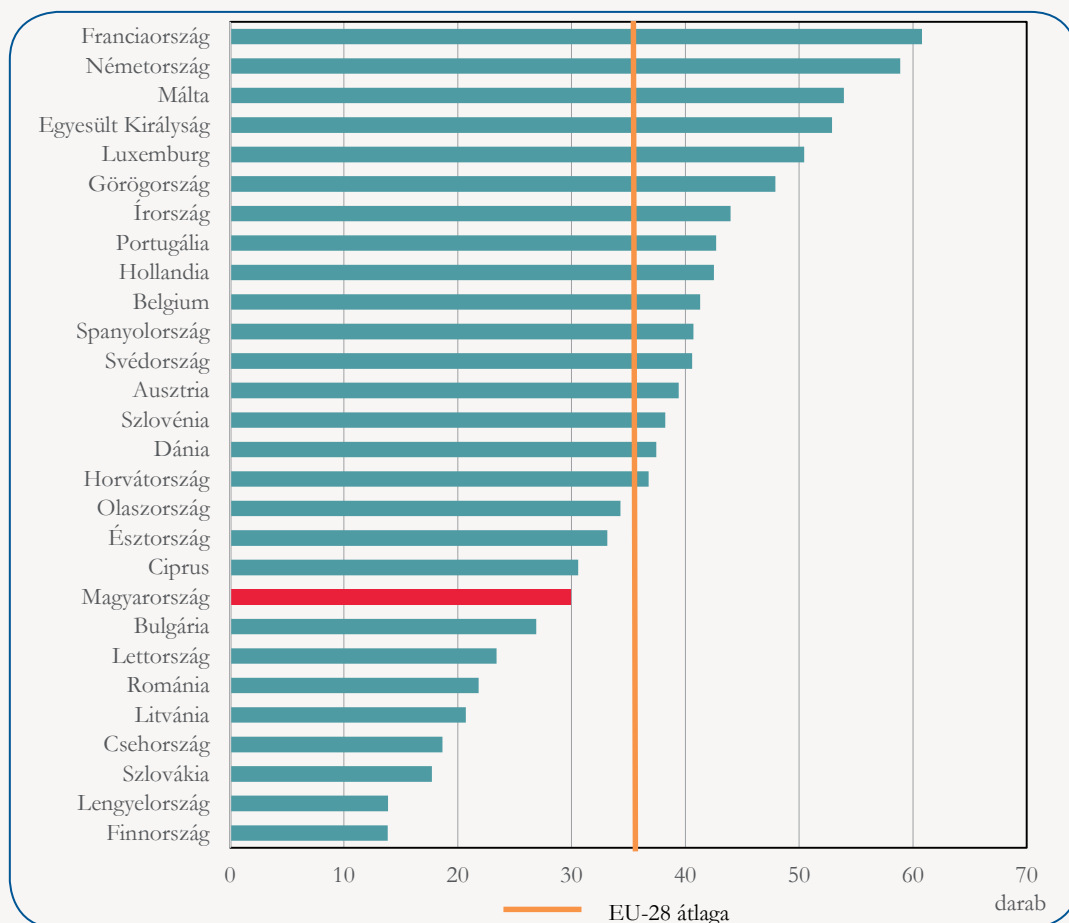
2012-ről 2013-ra az Európai Unió 28 tagállamában 2,2%-kal, közel 217,6 millióra zsugorodott a vezetékestelefon-előfizetések száma. Egy év alatt a legnagyobb mértékben Finnországban (15%-kal) és Lengyelországban (11%-kal) esett vissza a fővonalaszám. Romániában, az Egyesült Királyságban, Írországon, Máltán, Luxemburgban, valamint hazánkban az előfizetések száma 2013-ban nőtt, a legnagyobb mértékben Romániában (1,9%-kal).

Hazánkban száz lakosra 30 darab vezetékestelefon-előfizetés jutott, számottevően elmaradva az uniós átlagtól (43 darab). Az Európai Unióban Franciaország az első helyen állt a száz lakosra eső előfizetésszám tekintetében (61 darab), az utolsó két helyet viszont Finnország és Lengyelország foglalta el (14–14 darab). 2013-ban a legnagyobb mértékben Romániában növekedett a száz lakosra jutó előfizetésszám (2,2%-kal).

² Forrás: International Telecommunication Union: <http://www.itu.int/en/ITU-D/Statistics/Pages/stat/default.aspx> (2014.08.26.)

2. ábra

Száz lakosra jutó vezetékes telefonvonalak száma az Európai Unióban, 2013

Forrás: ITU: <http://www.itu.int/en/ITU-D/Statistics/Pages/stat/default.aspx>

2.2 Mobiltelefon-szolgáltatás

A mobiltelefon-előfizetések száma a világ országai között hasonló képet mutatott 2013-ban, mint a vezetékes-telefonoké, mivel itt is Kína és az Egyesült Államok tölt be vezető szerepet. De néhány ország (például India, Pakisztán, Nigéria vagy Vietnám) az alacsony gazdasági fejlettsége ellenére – és jelentős mértékű népesség mellett – is magas előfizetés-számmal rendelkezett. A száz lakosra jutó előfizetések száma 2013-ban a kínai igazgatás alá tartozó Makaóban volt a legnagyobb (304 darab), míg a legkisebb (6 darab) a kelet-afrikai Eritreában volt.

1. tábla

A legtöbb mobiltelefon-előfizetéssel rendelkező ország, 2013

Rangsor	Ország	Mobiltelefon-előfizetések száma, ezer darab	100 lakosra jutó mobiltelefon-előfizetések száma, darab
1.	Kína	1 229 113	89
2.	India	886 304	71
3.	Egyesült Államok	305 743	96
4.	Indonézia	303 695	122
5.	Brazília	271 100	135
6.	Oroszország	218 300	153
7.	Japán	146 455	115
8.	Pakisztán	127 737	70
9.	Nigéria	127 246	73
10.	Vietnám	120 000	131

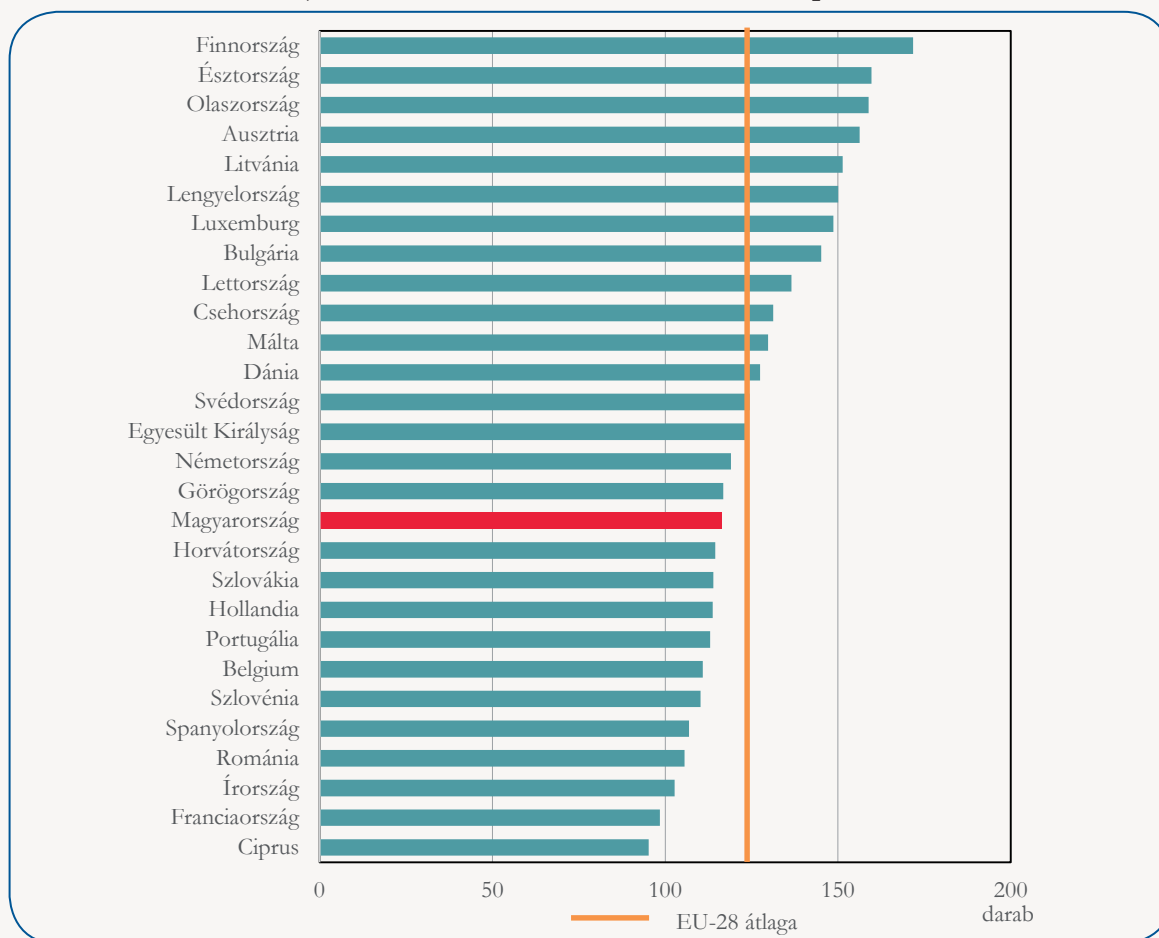
Forrás: ITU: <http://www.itu.int/en/ITU-D/Statistics/Pages/stat/default.aspx>

Az Európai Unióban a mobiltelefon-előfizetések száma az elmúlt bő 10 évben folyamatosan bővült, egyedül 2009 és 2010 között mutatott csökkenést. 2013-ban a mobil-előfizetések száma az Európai Unióban meghaladta a 631,4 millió darabot, ami 1,3%-kal volt több az előző évhez képest. Az előfizetések száma Németországban (98,5), Olaszországban (96,9) és az Egyesült Királyságban (78,1 millió darab) volt a legmagasabb. A legnagyobb mértékben (21%-kal) Lettországban emelkedett az előfizetések száma 2012-höz viszonyítva.

Az Európai Unió 28 tagállama közül az elmúlt évben Finnországban volt a legmagasabb (172), és Cipruson a legalacsonyabb (95) a száz lakosra jutó előfizetések száma. 2013-ban az Európai Unió egészére számítva a száz lakosra jutó mobiltelefon előfizetések száma 0,4 százalékponttal növekedett. Magyarországon száz lakosra 118 darab mobiltelefon előfizetés jutott, közel 9-cel kevesebb, mint az EU átlag.

3. ábra

Száz lakosra jutó mobil telefonvonalak száma az Európai Unióban, 2013

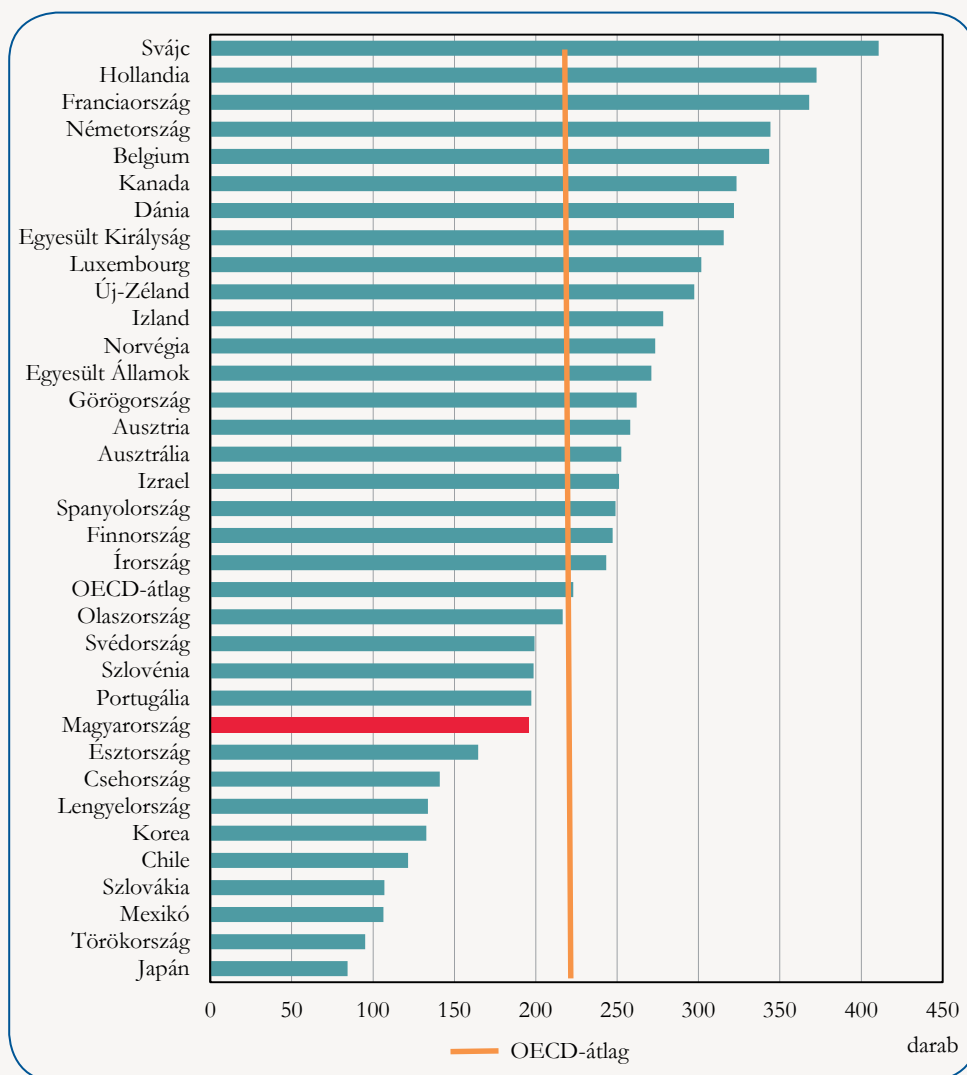

2.3 Internetszolgáltatás

Az OECD-országokban 2013 végén ezer lakosra vetítve Kanadában, Hollandiában és Belgiumban fizettek elő a legtöbben kábelkapcsolaton keresztüli internetre (Magyarország a 6. helyen állt). Az xDSL-előfizetéseknél pedig Franciaország, Új-Zéland és Németország állt az élen (Magyarország a 30. helyen). A 34 ország kábelinternet- és xDSL-előfizetések összesített listáján Magyarország a 25. helyet foglalja el az ezer lakosra jutó 196 előfizetéssel, amely az OECD-átlag 88%-a. Ez 3 százalékponttal haladja meg az előző év adatát. Magyarország a legtöbb vezeték nélküli internet-előfizetéssel (xDSL- és kábelinternet) rendelkező Svájcnak csupán 48%-át érte el.

4. ábra

Az ezer lakosra jutó helyhez kötött szélessávú (DSL, kábel) internetkapcsolat, 2013

Forrás: OECD: <http://www.oecd.org/sti/broadband/1d-OECD-WiredWirelessBB-2013-12.xls>

2.4 Kábeltelevízió-szolgáltatás

Az analóg műsorszórást felváltó digitális műsorszórási technológia az elmúlt években egyre nagyobb teret hódított. Európában 2003-ban kezdődött a digitális földfelszíni sugárzás tömeges elterjedése. Eddig Európában 24 országban zárult le sikeresen az analóg rendszer lekapcsolása. 2013-ban összességében 56,75 millió kábeltelevízió-előfizető volt Európában, ebből 30,72 millió digitális, 26,02 millió pedig analóg rendszeren keresztül érte el a szolgáltatást.⁴ Európában a kábeltelevíziós szolgáltatók száma országonként eltérést mutat: Spanyolországban, Franciaországban, Írországban vagy az Egyesült Királyságban jellemzően koncentrált a piac, mert egy szolgáltatóhoz tartozik az előfizetők legalább 70%-a. A nagyobb kábeles elterjedéssel rendelkező országok közül – Németország, Ausztria, Dánia, Portugália esetében – egy-egy szolgáltatóé az ügyfelek 40–70%-a. Ezzel szemben Kelet-Közép-Európa országaiban (Lengyelország, Románia, Magyarország, Szlovákia) több szolgáltató is versenyez.⁵

A 2013-as kábelhálózat (digitális televízió, szélessávú internet és telefon) lefedettségi adatok alapján az unió 28 országából tizenegyben 50% vagy afeletti – ezen belül egyedül Máltán 75%-ot meghaladó – a vezetőes hálózatba bekötött lakások aránya (idetartozik Magyarország, Románia és Finnország is). Ugyanakkor 25% alatti a lefedettség az Egyesült Királyságban és Spanyolországban, és 15% alatti Franciaországban.⁶

⁴ Forrás: Cable Europe: <http://www.cable-europe.eu/industry-data/cable-in-europe-2/> (2014.08.27.)

⁵ Forrás: Cable Europe: <http://www.cable-europe.eu/industry-data/eu-cable-industry-consolidation/> (2014.08.27.)

⁶ Forrás: Cable Europe: <http://www.cable-europe.eu/industry-data/cable-penetration-ye-2013/> (2014.08.27.)

3. Az ágazat helye a nemzetgazdaságban

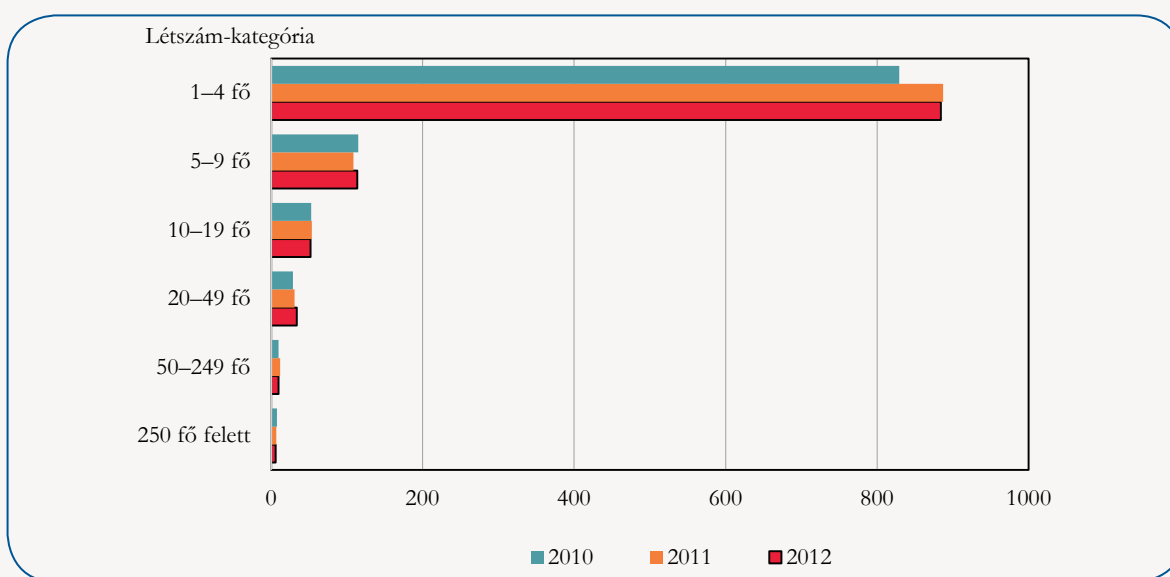
3.1 Működő szervezetek száma

2012-ben az Információ, kommunikáció nemzetgazdasági ágban 33 685 vállalkozás működött, ami kis mértékben csökkent az előző évhez képest (2,3%). A távközlési ágazat területén 1100 vállalkozás tevékenykedett, ugyanannyi, mint előző évben. A távközlési vállalkozások 86%-át társas vállalkozásként működött, ami 2,3%-os növekedést eredményezett a megelőző évhez képest. Ezen belül a jogi személyiségű társas vállalkozások száma nőtt (4,1%), a jogi személyiség nélküli vállalkozások száma pedig csökkent (6,1%).

Az ágazatban a működő szervezetek 98,5%-át az 50 főnél kevesebbet foglalkoztató szervezetek tették ki.

5. ábra

Működő vállalkozások száma a távközlés ágazatban létszám-kategóriák szerint

A távközlés ágazaton belül a vállalkozások több mint fele a vezetékes távközlés területén működött, számuk 3,8%-kal volt alacsonyabb az egy évvel korábinál. A vezeték nélküli távközlésben tevékenykedő vállalkozások száma 5,5%-kal emelkedett, azaz 13 vállalkozással volt több a tavalyi évhez képest.

Az Információ, kommunikáció nemzetgazdasági ágon belül a legtöbb vállalkozás az információtechnológiai szolgáltatás ágazatban tevékenykedett, de számuk 1,3%-kal csökkent. Az információs szolgáltatás ágazatban – ahová a gazdasági ág működő vállalkozásainak közel ötöde tartozik – a működő vállalkozások száma 4,2%-kal csökkent.

2. tábla

Működő gazdasági szervezetek száma

Nemzetgazdasági ág, ágazat ^{a)}	2010	2011	2012
Nemzetgazdaság összesen	696 680	690 375	644 692
Ebből:(J) Információ, kommunikáció	34 371	34 488	33 685
(61) Távközlés	1 044	1 100	1 100
(611) Vezetékes távközlés	594	599	576
(612) Vezeték nélküli távközlés	202	236	249
(62) Információtechnológiai szolgáltatás	18 148	18 469	18 233
(63) Információs szolgáltatás	6 000	5 990	5 736

^{a)} TEÁOR'08 szerint.

3.2 Alkalmazásban állók száma, bruttó átlagkereset

2013-ban az Információ, kommunikáció nemzetgazdasági ágban a teljes munkaidőben alkalmazásban állók száma – a legalább 5 főt foglalkoztató szervezeteknél – 65 383 fő volt, ami 2,1%-kal kevesebb az előző évinél. Ebből a távközlési ágazatban alkalmazásban állók száma 15 975 fő volt, amely 4,8%-kal több, mint egy évvel korábban. A legnagyobb arányt (76%) képviselő vezetékes távközlésben a létszám 4,1%-kal nőtt. Közel hasonló mértékű növekedés volt (4,3%) a vezetékek nélküli távközlés ágazatban is, amelynek súlya a távközlési ágazaton belül gyakorlatilag nem változott (19%).

Az információtechnológiai szolgáltatás ágazatban – amely a legnagyobb foglalkoztató a nemzetgazdasági ágon belül – 3,2%-kal nőtt, míg az információs szolgáltatás ágazatban 3,4%-kal csökkent a teljes munkaidőben alkalmazásban állók száma egy év alatt.

3. tábla

A teljes munkaidőben alkalmazásban állók létszáma és bruttó átlagkeresete

Nemzetgazdasági ág, ágazat ^{a)}	Teljes munkaidőben alkalmazásban állók létszáma, fő				Bruttó átlagkereset, forint/fő/hó			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Nemzetgazdaság összesen	2 414 791	2 372 753	2 372 856	2 397 911	202 525	213 094	223 060	230 714
Ebből:								
(J) Információ, kommunikáció	61 832	65 675	66 817	65 383	368 113	392 963	410 045	426 944
(61) Távközlés	15 610	15 214	15 245	15 975	451 705	473 389	467 013	448 132
(611) Vezetékes távközlés	11 785	11 293	11 740	12 216	445 889	470 979	460 905	438 552
(612) Vezeték nélküli távközlés	3 252	3 234	2 968	3 095	523 753	525 934	531 351	514 055
(62) Információ- technológiai szolgáltatás	25 724	29 762	31 345	32 334	362 950	395 168	416 875	443 748
(63) Információs szolgáltatás	5 243	3 775	4 868	4 703	279 404	331 386	394 706	416 994

^{a)} TEÁOR'08 szerint.

Forrás: intézményi munkaügyi statisztika (a 4 fő fölötti vállalkozások és helyi költségvetés szervezetei, társadalombiztosítás és kijelölt nonprofit szervezetek adatai).

2013-ban az Információ, kommunikáció ágban a bruttó átlagkeresetek 4,1%-kal, a nemzetgazdasági átlagot meghaladó mértékben emelkedtek. A távközlés ágazatban a havi bruttó átlagkereset 448 132 forint volt, amely 4,0%-kal mérséklődött egy év alatt, viszont majdnem kétszer nagyobb a nemzetgazdasági átlagnál. A vezetékes távközlésben az átlagkereset 4,8%-kal csökkent az előző évhez képest, és 2,1%-kal volt alacsonyabb az ágazati átlagnál. A vezetékek nélküli távközlésben dolgozók bruttó átlagkeresete volt a legmagasabb (514 055 forint), ami 3,3%-kal csökkent egy év alatt.

Az információtechnológiai szolgáltatás és az információs szolgáltatás ágazatokban a havi bruttó átlagkeresetek 2013-ban elmaradtak az Információ, kommunikáció ág átlagától, de növekedtek (6,4, illetve 5,6%-kal) az előző évhez képest, viszont utóbbié elmaradt a nemzetgazdasági átlagtól.

3.3 Az értékesítés nettó árbevétele

Az Információ, kommunikáció nemzetgazdasági ágban tevékenykedő vállalkozások értékesítésének árbevétele 2013-ban – az előzetes adatok alapján – 2425 milliárd forint volt, amely folyó áron közel 12%-kal meghaladta a 2012. évit. Az Információ, kommunikáció ág vállalkozásai 3,8%-os részarányban járultak hozzá 2013-ban a nemzetgazdaság egészében realizálódott árbevételhez.

2013-ban a távközlési ágazatban – amely a legnagyobb súlyú a nemzetgazdasági ágon belül – a legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások értékesítésének nettó árbevétele folyó áron 1013 milliárd forint volt, ami 3,3%-kal nőtt az előző évhez képest. Az ágazat árbevételének több mint kétharmadát (67%) vezetékes, 30%-át pedig a vezeték nélküli távközlés alágazatba sorolt vállalkozások realizálták. Mindkét alágazatban kis mértékben nőtt (2,3 és 1,9%) az árbevétel az előző évhez viszonyítva.

Az információtechnológiai szolgáltatás és információs szolgáltatás ágazatokban a nemzetgazdasági ág átlagát meghaladó mértékben növekedett az értékesítés árbevétele (14 és 54%).

4. tábla

Az értékesítés nettó árbevétele*

Nemzetgazdasági ág, ágazat ^{a)}	(millió forint)			
	2010	2011	2012	2013 ⁺
Nemzetgazdaság összesen	59 233 995	60 590 203	61 171 216	64 274 912
(J) Információ, kommunikáció	2 028 931	2 117 524	2 173 005	2 424 995
Ebből: (61) Távközlés	1 037 867	1 018 711	980 925	1 013 408
(611) Vezetékes távközlés	691 906	675 797	667 411	683 076
(612) Vezeték nélküli távközlés	333 851	332 559	295 506	301 161
(62) Információtechnológiai szolgáltatás	543 589	628 375	659 626	754 469
(63) Információs szolgáltatás	98 617	79 796	87 524	134 460

^{a)} TEÁOR'08 szerint.

* A 4 fő fölötti vállalkozások negyedéves adatai alapján.

⁺ Előzetes adat.

3.4 Bruttó hozzáadott érték

2012. évi előzetes adatok szerint az Információ, kommunikáció ág teljesítménye Magyarország bruttó hozzáadott értékéhez 5,2%-kal járult hozzá, ez gyakorlatilag nem változott az előző évhez képest. A távközlés bruttó hozzáadott értéke – amely 33%-a az Információ, kommunikáció ág teljesítményének – folyó áron 406 milliárd forint volt, volumenében 0,7%-kal nőtt az előző évhez képest. Az információtechnológiai szolgáltatás és az információs szolgáltatás ágazatok együttes bruttó hozzáadott értéke folyó áron 9,0%-kal, volumene 6,4%-kal növekedett 2011-hez képest. Az ágazatok vállalkozásai 39%-kal járultak hozzá az Információ, kommunikáció nemzetgazdasági ág bruttó hozzáadott értékéhez.

5. tábla

Bruttó hozzáadott érték

Nemzetgazdasági ág, ágazat ^{a)}	Folyó áron, millió forint			Volumenindex, előző év=100,0		
	2010	2011	2012 ⁺	2010	2011	2012 ⁺
Nemzetgazdaság összesen (alapáron)	22 380 257	23 427 937	23 491 607	101,3	101,7	98,2
Ebből:						
(J) Információ, kommunikáció	1 163 087	1 204 047	1 229 032	100,3	105,3	103,3
(61) Távközlés	440 468	443 519	405 515	92,5	104,8	100,7
(62+63) Információtechnológiai szolgáltatás és Információs szolgáltatás	403 656	443 998	484 054	103,3	109,5	106,4

^{a)} TEÁOR'08 szerint.⁺ Előzetes adat.

3.5 Beruházások értéke

2013-ban az Információ, kommunikáció nemzetgazdasági ágban működő vállalkozások beruházásainak értéke⁷ folyó áron 147 milliárd forint volt, amely 15%-kal csökkent egy év alatt. A nemzetgazdaság egészéhez viszonyított aránya 2013-ban 3,3% volt, amely 0,7 százalékponttal maradt el az előző évitől.

2012-ben a távközlés ágazatban tevékenykedő vállalkozások által megvalósított folyamatos hálózatfejlesztések és a digitális vételre történő átállás miatt a beruházások teljesítményértéke folyóáron megközelítette 119 milliárd forintot, amely változatlan áron számolva közel 19%-os növekedést jelentett 2011-hez képest. 2013-ban az ágazat beruházási teljesítményértéke folyó áron 93,5 milliárd forint volt, amely változatlan áron számolva mintegy 20%-kal csökkent az előző évi magas bázisadathoz viszonyítva.

Az információtechnológiai szolgáltatás ágazat szervezetei által megvalósított fejlesztések volumene 2012 és 2013-ban emelkedett. A beruházási teljesítmény értéke 2013-ban 30,3 milliárd forint volt, ami változatlan áron számolva jelentős mértékben, majdnem egyharmadával haladta meg a 2012. évi beruházási volument.

6. tábla

A beruházások teljesítményértéke és volumenindexei*

Nemzetgazdasági ág, ágazat ^{§)}	Beruházások teljesítményértéke folyó áron, millió forint				Beruházások volumenindexe, előző év=100,0%			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Nemzetgazdaság összesen	4 505 735	4 390 857	4 264 066	4 510 023	95,0	95,4	95,0	104,5
Ebből:								
(J) Információ, kommunikáció	176 203	150 700	174 327	147 448	89,9	86,3	116,2	86,5
(61) Távközlés	110 476	100 725	118 993	93 455	86,1	92,0	118,7	80,3
(611) Vezetékes távközlés	87 942	74 747	71 937	68 894	94,4	85,8	96,7	97,9
(612) Vezeték nélküli távközlés	21 733	25 258	41 814	20 871	92,2	117,3	166,4	51,0
(62) Információ- technológiai szolgáltatás	22 322	19 963	23 397	30 343	82,8	90,2	117,8	132,6
(63) Információs szolgáltatás	3 023	3 202	1 284	1 420	101,8	106,9	40,3	113,0

^{§)} TEÁOR'08 szerint.

*Az adatok a legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozásokra, a költségvetési- és a költségvetési rend szerint gazdálkodó szervekre és a kijelölt nonprofit intézményekre vonatkoznak.

3.6 Árak

2013-ban a távközlési ágazaton belül az egyes szolgáltatások fogyasztói árai az előző évhez képest növekedtek. A telefon- és internet-szolgáltatások díja 2,4%-kal, a televízió-előfizetéseké pedig 1,4%-kal emelkedett.

⁷ Előzetes adat.

7. tábla

Fogyasztóiár-indexek

(előző év=100,0)

Szolgáltatás	2010	2011	2012	2013
Telefon, internet	101,4	100,9	105,2	102,4
Televízió-előfizetés (3 alapsomag díja)	102,2	100,8	103,7	101,4

2013-ban az információ, kommunikációs tevékenységek kibocsátási árai kismértékben csökkentek (0,9%). A távközlési ágazaton belül megfigyelt szolgáltatások árai 1,8%-kal csökkentek az előző évhez képest. Az információs szolgáltatások díja 0,4%-kal emelkedett, míg információtechnológiai szolgáltatásokért 0,1%-kal kellett kevesebbet fizetni, mint 2012-ben.

8. tábla

Szolgáltatás kibocsátási árak

(előző év=100,0)

Nemzetgazdasági ág, ágazat ^{a)}	2012	2013
(J) Információ, kommunikáció	98,4	99,1
(61) Távközlés	96,8	98,2
(62) Információtechnológiai szolgáltatás	100,3	99,9
(63) Információs szolgáltatás	99,1	100,4

^{a)} TEÁOR'08 szerint.

4. Az ágazat teljesítménye, főbb jellemzői

4.1 Vezetékestelefon-szolgáltatás

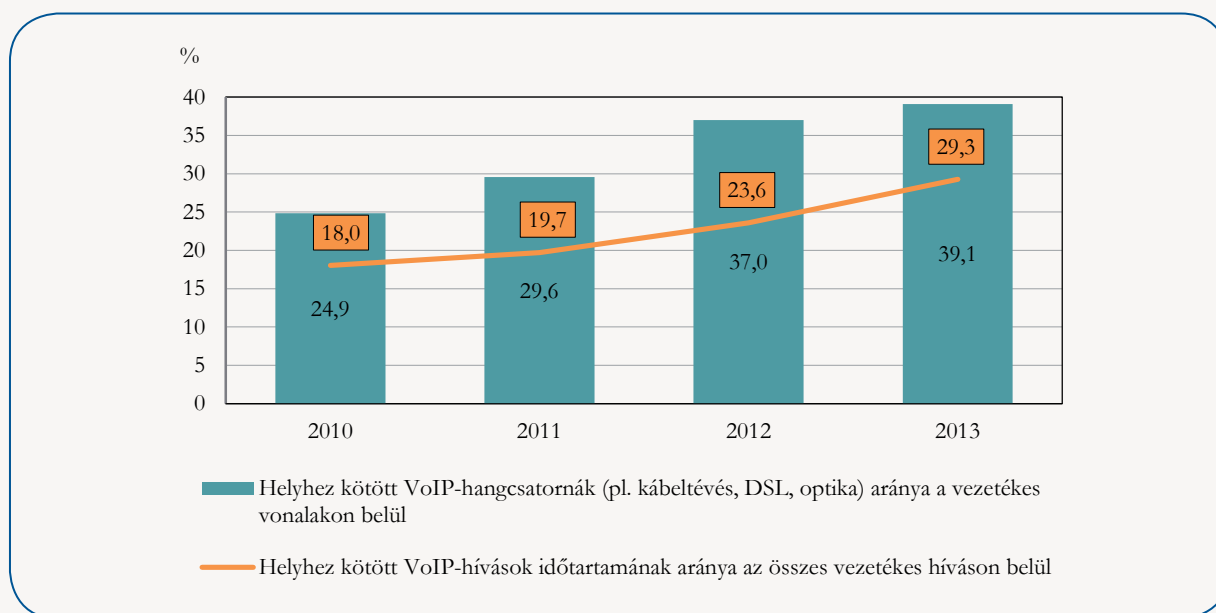
Magyarországon, 2013 végén 2 millió 991 ezer vezetékestelefon-fővonal működött, amelynek 11%-a ISDN, kétötöde pedig helyhez kötött VoIP. 2013-ban a vezetékes vonalak száma 2,2%-kal emelkedett, ezen belül mind a lakossági, mind pedig az üzleti vonalak száma növekedett az elmúlt évhez képest. 2013-ban az összes hangcsatorna 79%-a lakossági, 9,4%-a pedig az üzleti kategóriába tartozott, a szolgálati és nyilvános vonalak aránya csekély volt. A vezetékestelefon-szolgáltatás területén rendkívül magas a koncentráció, a négy legjelentősebb szolgáltatóhoz tartozott a vonalak 92%-a. Ugyanilyen magas az arány a VoIP-csatornák esetében is.

A kedvezménycsomag-ajánlatoknak köszönhetően a vezetékes vonalak száma növekedett, miközben a vezetékes telefonokról kezdeményezett beszélgetések – internethívások nélküli – száma (1,3 milliárd) 5,7%-kal, összesített ideje (5,1 milliárd perc) 1,7%-kal csökkent egy év alatt. Ezen belül a legnagyobb, 59%-os részarányú belföldi hívások száma közel 4,6%-kal, a 39%-kal részesedő helyi hívásoké majdnem 6,6%-kal volt kevesebb a 2012. évi értéknél. A hívások időtartamának több mint 80%-a lakossági, 16%-a üzleti, töredéke pedig egyéb (nyilvános, szolgálati) hívás volt. Az elmúlt évben a helyi és belföldi hívások mellett a nemzetközi hívások ideje is csökkent (4%-kal). A gyakran ingyenes idősavot és díjmentes hálózaton belüli beszélgetést is tartalmazó csomagok terjedése következtében az előfizetők kevesebbszer, de átlagosan hosszabb ideig beszéltek vezetékes telefonról (3,8 perc), mint mobiltelefonról (2,3 perc). Az egy vonalra jutó beszélgetések száma az előző évek tendenciáját követve csökkenést mutat: 450 darab volt, 37 darabbal kevesebb, mint 2012-ben.

A helyhez kötött VoIP-telefonálás fejlődését mutatja, hogy míg 2008-ban a vonalak 8,4%-a tartozott ide, addig 5 évvel később már több, mint 39%-a. A hívások időtartamát tekintve az arány 8,8-ről 29%-ra nőtt.

6. ábra

A helyhez kötött VoIP-telefonálás fejlődése

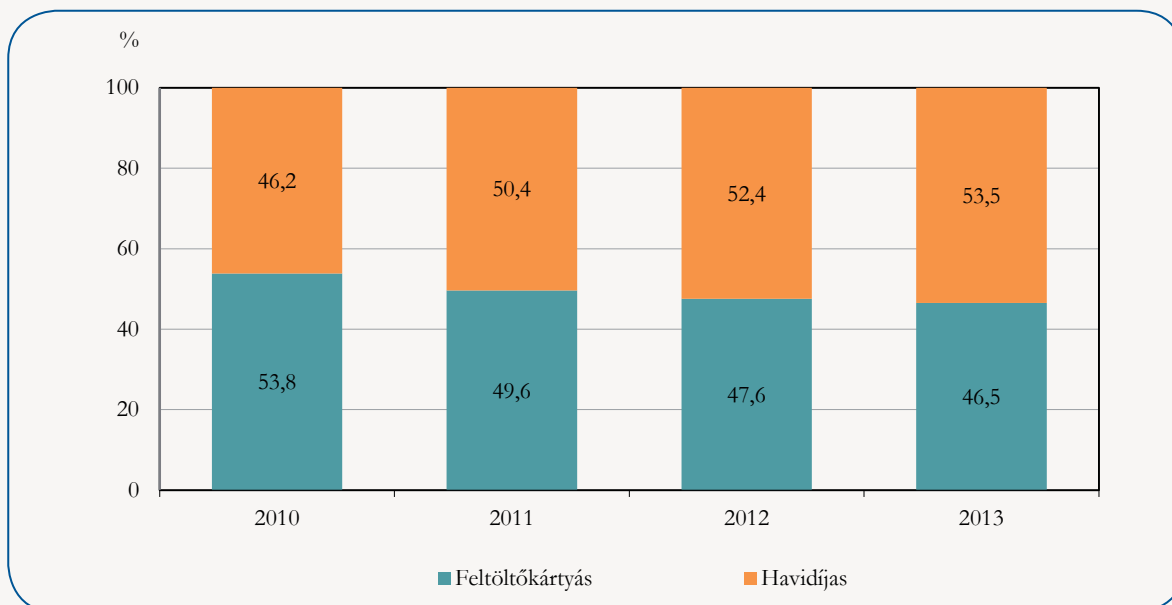
4.2 Mobiltelefon-szolgáltatás

A mobiltelefon-előfizetések száma Magyarországon 2013-ban 11,7 millió darab volt, ami 0,8%-kal több az előző évihez képest. 2013 végén közel négyszer több mobiltelefon-előfizetés volt, mint vezetékes fővonalszám. A telítődött mobilpiacon a lakosság számát meghaladó előfizetésszám háttérében a lakossági és üzleti előfizetések párhuzamos használata, továbbá a szolgáltatók azon lépése áll, amely keretében az okostelefonnal rendelkező ügyfelek számára vonzó díjsomagokat kínálnak. Ezek a díjsomagok többek között hálózaton belüli korlátlan beszélgetésre, SMS-küldésre, valamint meghatározott nagyságú és sebességű adatforgalom igénybevételére jogosítanak fel. A jelenlegi mobilpiaci helyzet alapján a kedvező áru belépő kategóriás okostelefonok miatt a hagyományos mobilkészülékek a kínálati paletta szélére szorulnak.

2008 óta folyamatos a feltöltőkártyás (*pre-paid*) előfizetések számának csökkenése, miközben a havidíjas (*post paid*) előfizetések száma növekvő tendenciát mutat. A feltöltőkártyás előfizetések aránya 2008-ban 61, 2013-ban pedig már csak 47% volt. A változás magyarázata az, hogy a magyar lakosság jobban preferálja a havidíjas előfizetéseket, mert például a havidíjak egy része vagy akár teljes egésze lebeszélhető.

7. ábra

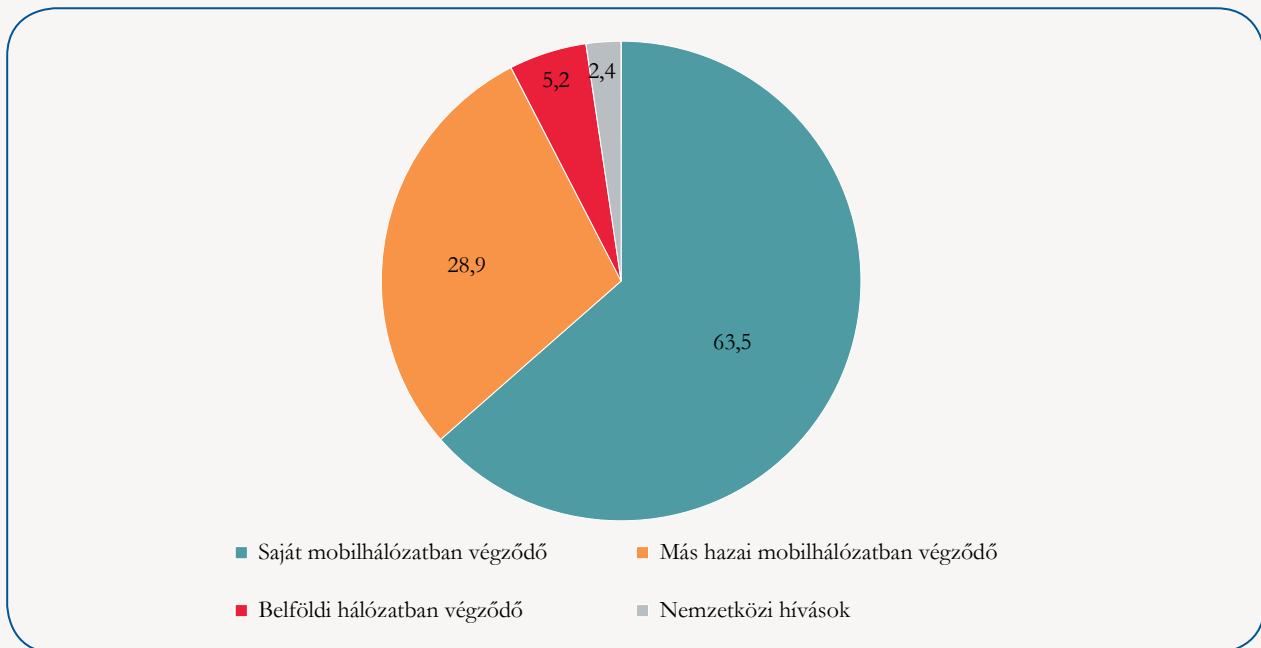
A mobiltelefon-előfizetések megoszlása

2013-ban a mobiltelefon-szolgáltatásból eredő folyó áron számított nettó árbevétel (368 milliárd forint) 1,1%-kal csökkent a 2012. évi 372 milliárd forintos értékhez képest. A mobilhálózatokból kezdeményezett hívások száma több mint 8 milliárd volt, 0,4%-kal több, mint 2012-ben. A mobilhívások időtartama meghaladta a 18 milliárd percet, ami az egy évvel korábbinál 1,7%-kal több. Továbbra is meghatározó a saját hálózaton belüli hívásforgalom: 2013-ban a beszélgetések időtartamának 63%-a saját hálózaton belül zajlott. A más hazai mobilhálózatban végződő hívások időtartama kevesebb mint harmada volt az összes hívásidőnek. 2013-ban 1568 percnyi beszélgetés jutott egy mobil-előfizetésre, ami naponta 4,3 percnyi beszélgetést jelent.

8. ábra

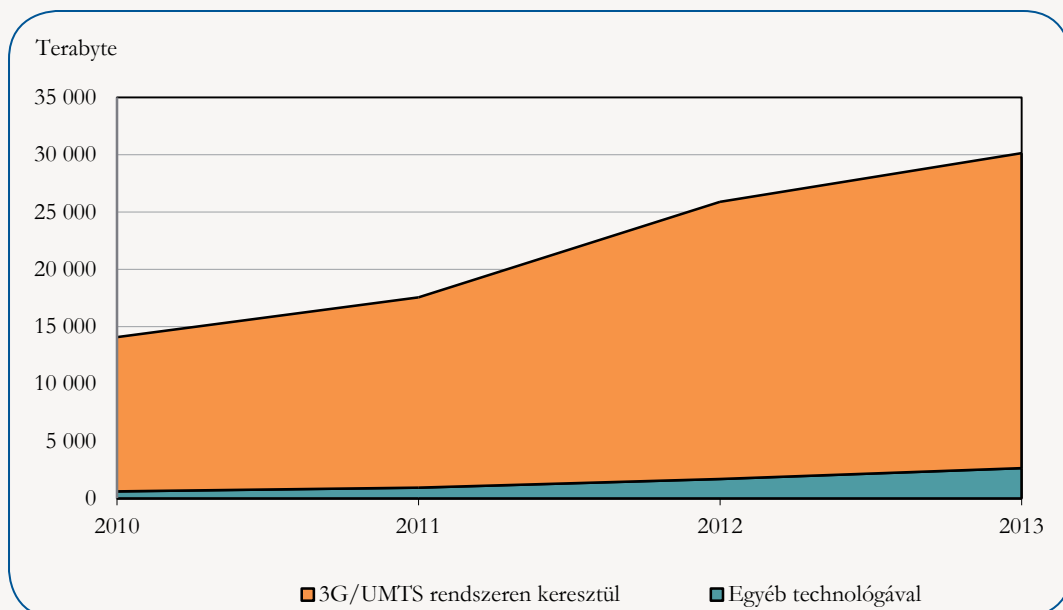
A mobilhálózattól kezdeményezett hívások időtartamának megoszlása

2013-ban az elküldött SMS-ek száma (1,8 milliárd darab) és az MMS száma is (21,4 millió darab) csökkent 2012-höz képest. A mobilhálózat adatforgalma 2013-ban 16%-kal bővült az előző évhez képest, amely az okostelefonok és a mobilinternet terjedésének köszönhető. A fejlődést jelzi az, hogy a 3G/UMTS-hálózaton keresztül forgalmazott adatmennyiség 14%-kal növekedett, illetve 2013 utolsó negyedévében már 3,4 millió darab olyan SIM-kártya volt forgalomban, amellyel legalább egyszer csatlakoztak a 3G/UMTS-hálózathoz. Az adatforgalom nagymértékű növekedése mögött az okostelefonok terjedése mellett az adatátviteli sebesség technológiai fejlesztése áll. Magyarországon a 3G mellett megkezdődött a 4G mobilhálózat kiépítése is, amely lehetővé teszi a felhasználóknak, hogy az arra alkalmas mobiltelefonjaikkal nagyobb le- és feltöltési sebesség mellett tudjanak internetezni.

9. ábra

A mobilhálózat adatforgalmának növekedése

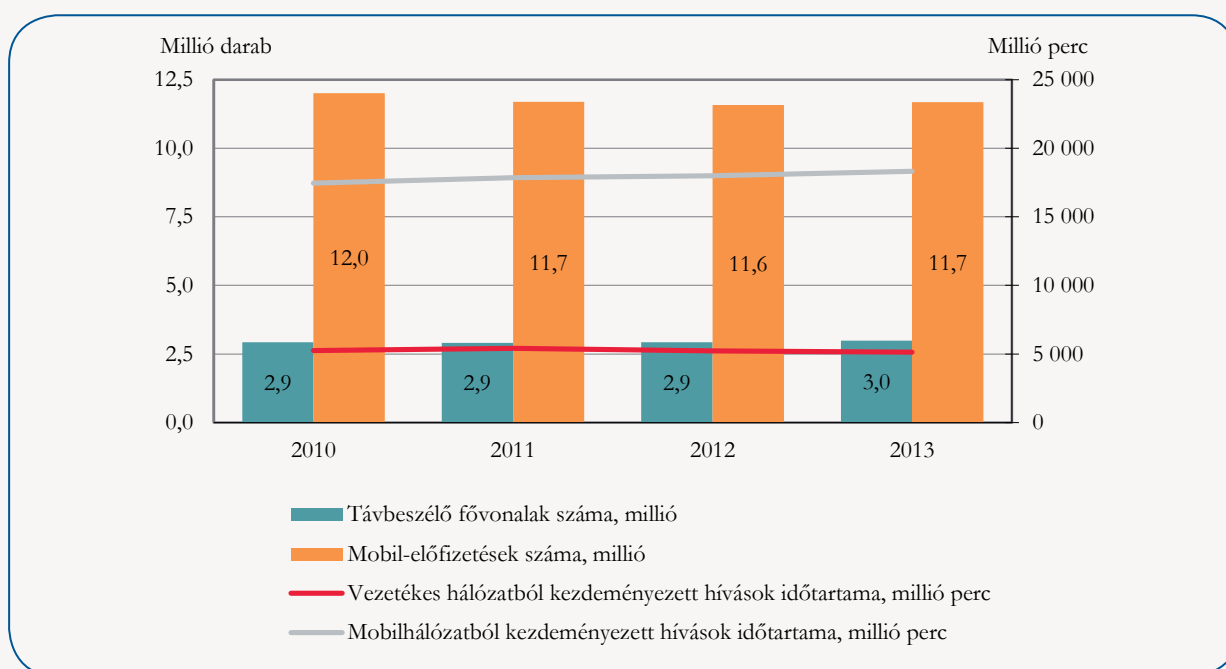
4.3 A vezetékes- és a mobiltelefon-forgalom adatainak összehasonlítása

A mobiltelefonok jelentősége évek óta folyamatosan nő, a vezetékeseké pedig csökken, ezt a tendenciát a háztartások infokommunikációs eszközökkel való ellátottságára irányuló felmérésünk eredményei is alátámasztják. A lakosság 96%-a mobilhasználó, míg a háztartások csupán 52%-a használja vezetékes telefonját.

2013-ban az előfizetések 80%-a mobiltelefon- 20%-a pedig vezetékestelefon-előfizetés volt, ez az arány 2008 óta gyakorlatilag változatlan. A mobilhálózatokban kezdeményezett hívások száma már hatszor annyi, mint a vezetékes hálózatokban kezdeményezetteké, az összes idejét tekintve pedig több mint három és félszerese.

10. ábra

Vezetékes vonalak és mobil-előfizetések száma, hívások időtartama

2013-ban a kimenő nemzetközi beszélgetések percidejének 94%-a irányult Európába. A legnépszerűbb célországok továbbra is Németország, Ausztria, Románia, az Egyesült Királyság, Olaszország, Szlovákia és Franciaország voltak. A Németországba történő hívások percideje 19%-kal, ezen belül a mobilhívások ideje 5,7%-kal csökkent az előző évhez képest. A nemzetközi beszélgetések közel háromnegyedét mobiltelefonról indították. A mobilhálózatból kezdeményezett, külföldre irányuló hívások ideje 2013-ban 6,7%-kal alulmúlta a 2012. évet.

9. tábla

Vezetékes és mobilhálózatról indított (kimenő) nemzetközi hívások időtartama, 2013

Földrész, ország	Hívások időtartama, millió perc	Ebből: mobilhálózatról indított hívás, millió perc	Mobilhálózatról indított hívások időtartamának aránya, %	Hívások időtartamának megoszlása, %
Európa	501	375	74,9	94,2
Európai Unió	466	347	74,5	87,5
Németország	107	98	91,3	20,2
Ausztria	83	70	84,0	15,6
Románia	54	35	65,2	10,2
Egyesült Királyság	29	22	75,0	5,4
Olaszország	27	21	79,8	5,0
Szlovákia	27	23	82,8	5,1
Franciaország	21	16	76,4	3,9
Amerika	18	7	39,4	3,4
Egyesült Államok	14	6	40,6	2,6
Egyéb	13	8	62,1	2,4
Összesen	532	390	73,4	100,0

4.4 Internetszolgáltatás

A magyarországi internetszolgáltatók 81%-a az Információ, kommunikáció nemzetgazdasági ágban, ezen belül nagy része (66%-a) – köztük a 13 vezető internetszolgáltató mindegyike – a távközlési ágazatban fejte ki tevékenységét. A nagyméretű szolgáltatók (10 000 előfizető felett) több mint négyötöde 50 főnél több foglalkoztatottal működik. A távközlési ágazatba tartozó vállalkozásokhoz tartozik az előfizetések 99, illetve az internetszolgáltatásból származó árbevétel 98%-a. Az adatszolgáltatók 10%-a számítástechnikai, 19%-a egyéb szakágazatban tevékenykedik. 2013 végén 384 vállalkozás nyújtott internetszolgáltatást, ebből 59 cég kínált xDSL-, 135 kábeles, és 226 vezeték nélküli internetet. Egyéb internet-hozzáférési (modemes, ISDN, bérelt vonali, optikai, egyéb) lehetőséget 126 szolgáltató ajánlott. Az összes előfizetésből 75 az egyéni, 25% az üzleti előfizetések aránya (2010-ben ez az arány 82, illetve 18% volt).

Erős a koncentráció az internetpiacon: 2013-ban a 13 vezető szolgáltató cég a közel 6,5 millió előfizető 95%-át tudhatta magáénak. A közepméretű vállalkozásokhoz az előfizetések több mint 3, a kisméretű vállalkozásokhoz pedig az előfizetések 1,4%-a tartozott.

10. tábla

Az internetszolgáltatók helyzete, 2013. december 31.

Méretkategória	Szolgáltatók száma, db	Előfizetések száma, db	Internet-előfizetésekéből származó nettó árbevétel, millió forint
Kisméretű (1000 előfizetőnél kevesebb)	284	89 244	5 970
Közepméretű (1000–10 000 közötti előfizető)	87	212 740	8 339
Nagyméretű (10 000 előfizető felett)	13	6 177 865	150 077
Összesen	384	6 479 849	164 388

Az internet-hozzáférési szolgáltatások összes nettó árbevétele 2012-ről 2013-ra 4,7%-kal, azaz 7,4 milliárd forinttal, 164,4 milliárd forintra nőtt. Az xDSL-előfizetésekből származó árbevétel 8,9%-kal (3,7 milliárd forint) 37,6 milliárd forintra csökkent a 2012. évihez képest. A kábeltvés internet-előfizetésekből származó árbevétel 7,9%-kal bővült egy év alatt, a vezeték nélküli szegmensben 12, ezen belül a mobilinternet-előfizetésekből pedig 13%-os a növekedés, az egyéb kategóriában (kapcsolt vonalon [modemes]+ISD, bérelt vonalon, LAN stb.) 7,6%-os növekedés volt.

11. tábla

Az internet-hozzáférési szolgáltatások nettó árbevétele

Megnevezés	2005	2010	2011	2012	2013
(millió forint)					
Kapcsolt vonalon, modem segítségével (dial-up) + ISDN	5 035	513	332	307	279
xDSL	31 536	49 703	44 128	41 254	37 566
Kábeltvés	13 926	37 288	38 720	42 779	46 152
Vezeték nélküli	5 249	34 460	43 037	55 431	61 818
Ebből: mobilinternet		28 830	38 035	49 981	56 524
Egyéb (pl. bérelt vonal, LAN)	9 007	13 555	15 098	17 259	18 573
Összesen	64 753	135 518	141 315	157 030	164 388

Az internet-előfizetések száma 2005-től 2010-ig 27%-os éves átlagos növekedési ütemmel bővült. 2011-ben 30 (4,333 millió), 2012-ben 26 (5,456 millió), 2013-ban 19%-kal (6,480 millió) gyarapodott az előfizetések száma a megelőző évihez képest.

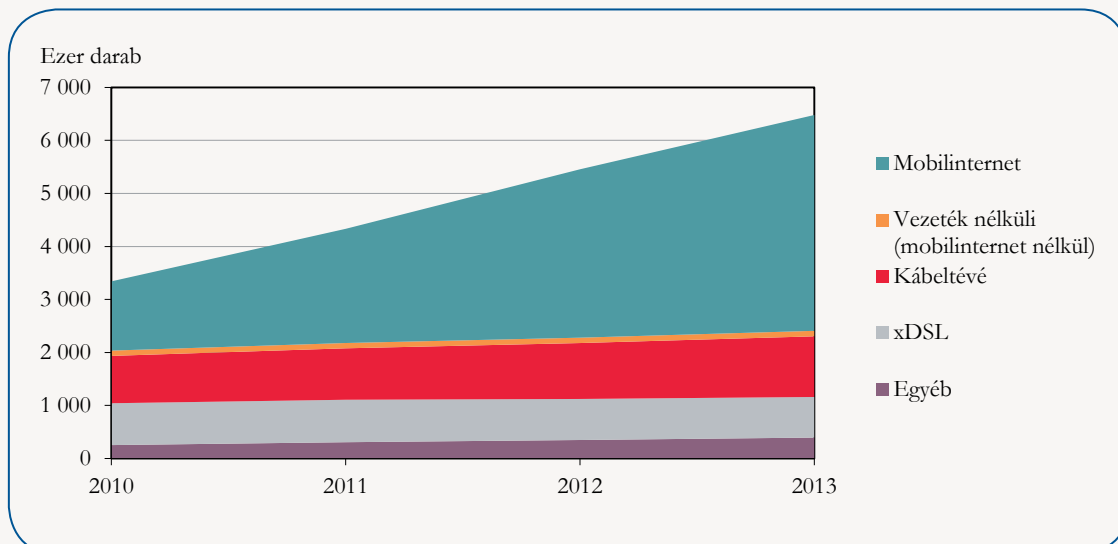
Az elmúlt években jelentősen átrendeződött az előfizetők által igénybe vett szolgáltatások összetétele. Az előfizetések számának 2013-as változását többek között az xDSL-szegmens 1,1%-os csökkenése, a kábeltvés és a vezeték nélküli csoport 8,5, illetve 27%-os növekedése határozta meg. Az egyéb kapcsolatok (például LAN, optikai, bérelt vonal) kategória 13%-kal (381 ezer előfizetésre) nőtt, de még így is alacsony az aránya.

A vezeték nélküli előfizetéseken belül teljesen meghatározóvá vált a mobilinternet: 2013 végén a 4 millió 176 ezer vezeték nélküli előfizetés közel 98%-át a mobilinternet-alapú (pl. GPRS, EDGE, 3G/HSDPA) szolgáltatás adta, egy év alatt alig 1 százalékponttal nőtt az aránya.

Az elmúlt évben az előfizetések hozzáférési szolgáltatás szerinti megoszlása is jelentősen változott. A vezeték nélküli szegmens aránya 4,4 százalékponttal nőtt, a többi internet-előfizetési szolgáltatás aránya csökkent 2012 végéhez képest.

11. ábra

Az internet-előfizetések száma hozzáférési szolgáltatások szerint

4.5 Kábeltelevízió-szolgáltatás

Magyarországon 2013. október 31-én megszűnt a hagyományos földfelszíni analóg televíziós sugárzás. Ezzel egy időben megtörtént a digitális átállítás, amelynek lényege, hogy az analóg helyébe digitális műsor-szórás lépett. Ez alkalmas a jobb minőséget adó és több csatorna vételére. Az Antenna Hungária 2008-ban indította el MinDig Tv, 2010-ben pedig MinDig Tv Extra elnevezésű szolgáltatását. Az utóbbinak 2013 utolsó hónapjában 123 ezer előfizetője volt, 40 ezerrel több, mint 2012-ben.⁸ 2013 végére a MinDig Tv lakossági lefedettsége elérte a 99%-ot. A vezetékes televíziózás (ideértve az IPTV-t is), valamint a fizetés, vezeték nélküli vétel (a műholdas és a kódolt földi mikrohullámú szolgáltatás) egyre meghatározóbb. Előbbire 2013-ban 2,0 millióan (218 szolgáltatónál), utóbbira 921 ezren⁹ (4 szolgáltatónál) fizettek elő.¹⁰

A vezetékes piac rendkívül telített, a nagyobb szolgáltatók új ügyfeleket esetenként egymástól tudnak csak szerezni. 2013-ban a 218 szolgáltatóból 11-nek 10 ezernél több előfizetője, és 61%-ának legfeljebb 1000 előfizetője volt. A koncentrációt jelzi, hogy az 5 legnagyobb szolgáltatóé (Digi, Invitel, Magyar Telekom, Tarr, UPC) volt az ügyfelek háromnegyede, hozzájuk tartozott az összes kábeltelevíziós díjbevételek 76, valamint a beruházások 90%-a. 2013-ban az összes kábeltelevíziós díjbevételek 98%-a jelszolgáltatási díjból eredő díjbevételek voltak, ehhez képest a karbantartási, bekapcsolási és reklámdíjakból származó bevételek elenyésző.

A kábeltelevízió előfizetők száma egy év alatt 3,2%-kal emelkedett, 2013 végén 2 millió 312 ezer volt (ideértve az IPTV-t is), ennek több mint kétötöde digitális előfizetés. Száz lakosra 23,4 előfizetés jutott, 3,5%-kal több, mint az előző évben.

Az előfizetések 19%-a IPTV-szolgáltatás. Az előfizetők több mint a 23%-a vette igénybe a kábeltelevízió mellett az internet- vagy telefonszolgáltatást, 42%-a pedig mindhárom szolgáltatásra előfizetett. A kábeltelevízió-szolgáltatásra előfizetők köre egy év alatt 3,2%-kal növekedett. A digitálisteleviszió-szolgáltatásra előfizetők száma nagymértékben, 25%-kal bővült 2012-től 2013-ig.

A kábeltelevízió-szolgáltatást biztosítók száma az elmúlt 5 évben csökkenő tendenciát mutat, 2012-ről 2013-ra 8,8%-kal szűkült ez a kör. A szolgáltatók 69%-ánál a televízió mellett az internetszolgáltatás is elérhető volt, 46%-uknál mindhárom (kábeltelevízió, internet, telefon) szolgáltatást, közel kétötödük pedig digitálisan nézhető adást is nyújtott. Az összes kábeltelevíziós szolgáltató 28%-a mindhárom szolgáltatást elérhetővé tette a hálózatán, akár, úgy hogy maga nyújtja, akár másnak átengedve.

A kábeltelevízió-szolgáltatók által kínált programcsomagok havi előfizetési díja átlagosan (áfa nélkül) 2335 forint volt 2013-ban. A legdrágább programcsomag több mint 9000 forintba került. Összességében 2013-ban 2100-nál több programcsomagot kínáltak a szolgáltatók az előfizetők számára.

12. tábla

Kábeltelevíziós cégek által kínált szolgáltatások*

Év	Kábeltelevízió-szolgáltatók száma	Ebből:				
		csak analóg kábeltelevíziót kínál	kábeltelevízió + internet is elérhető	kábeltelevízió + internet + telefon is elérhető	digitális kábeltelevízió-szolgáltatás is elérhető	kábeltelevízió + internet + telefon + digitális kábeltelevízió-szolgáltatás is elérhető
2010	292	93	188	104	81	53
2011	273	91	168	102	73	48
2012	239	60	168	112	88	69
2013	218	55	150	101	86	61

* Akár saját maguk biztosítják, akár más szolgáltatóknak átengedve a hálózatot kínálják.

⁸ Forrás: NMHH: http://nmhh.hu/cikk/162255/Decemberben_az_elofizetok_676_szazaleka_vett_igenybe_digitalis_szolgaltatasokat

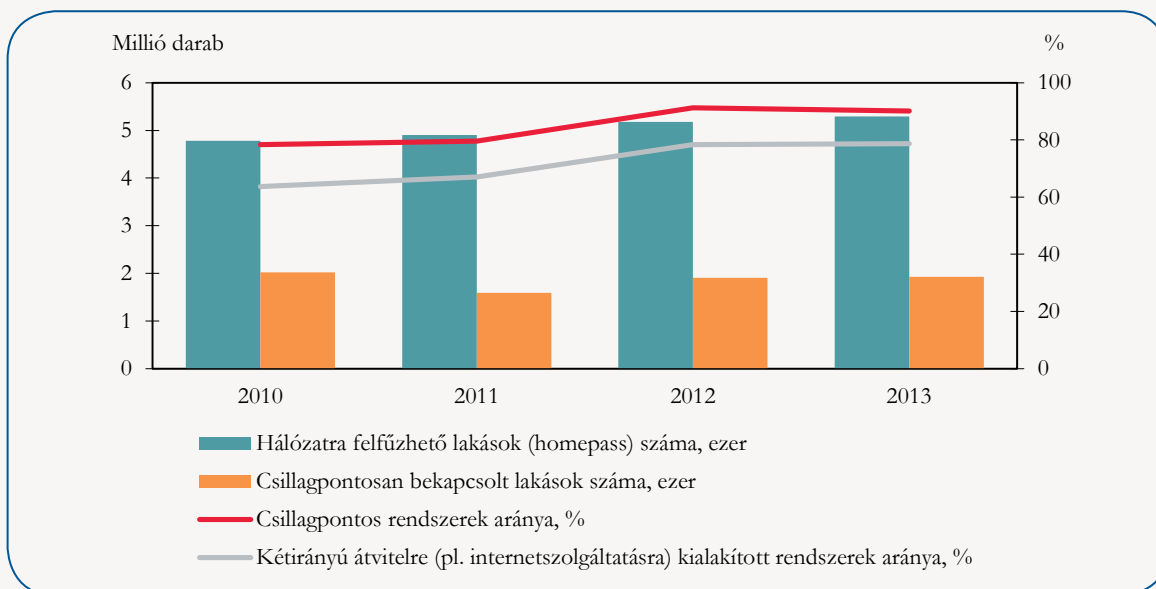
⁹ Forrás: NMHH: http://nmhh.hu/dokumentum/162256/tv_gyorsj_2013_dec.pdf (2014.08.27.)

¹⁰ Forrás: Antenna Hungária: <http://ahrt.hu/hu/tartalmak/televizio> (2014.08.26.)

2013 végén a bekötött lakások 83%-a korszerűbb és sokrétűbb szolgáltatást nyújtó csillagpontos kategóriába tartozott. 2007-től 2013-ra 3,8-ről 5,3 millióra nőtt a potenciális kapacitás, a hálózatra felfűzhető lakások (*homepass*) száma. A szolgáltatók hálózatának vonalhossza közel 128 ezer kilométer, ami 3 ezer kilométerrel kevesebb volt a tavalyinál. A hálózat teljes vonalhosszából 26 ezer kilométer üvegszálal volt, amely egy év alatt 30%-kal bővült. A műszaki feltételek javulását mutatja, hogy a műsor- és jeltovábbító rendszerek (KMRJ) 90%-a csillagpontos volt, illetve közel négyötöde alkalmas a kétirányú adatátvitelre, így internetezésre is.

12. ábra

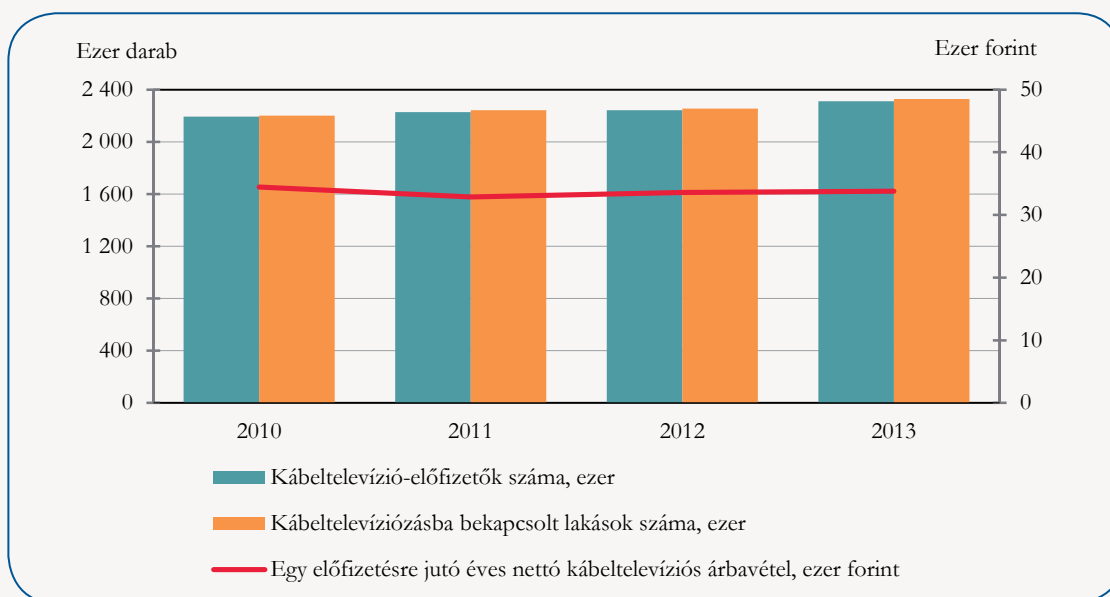
A kábeltelevíziós hálózatok technikai fejlődése

2013-ban a szolgáltatók 3,9%-kal tudták növelni a kábeltelevíziós szolgáltatásból eredő nettó árbevételük nagyságát (2013-ban 78,1 milliárd forint). Az egy kábeltelevízió-előfizetésre jutó éves árbevétel 2010 és 2013 között gyakorlatilag változatlan volt. Az elmúlt évben a kábeltelevízió-szolgáltatók beruházásainak értéke folyó áron 41,6 milliárd forint volt, amely 2,7%-kal maradt el a 2012. évitől.

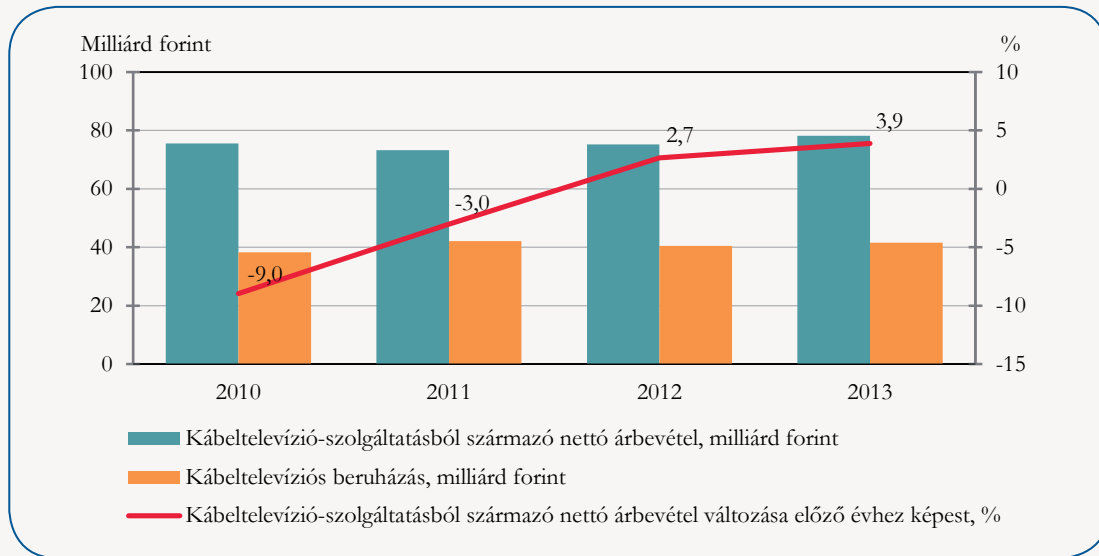
13. ábra

A kábeltelevíziós-szolgáltatás árbevételének alakulása

14. ábra

A kábeltelevíziós-szolgáltatás főbb gazdasági mutatói

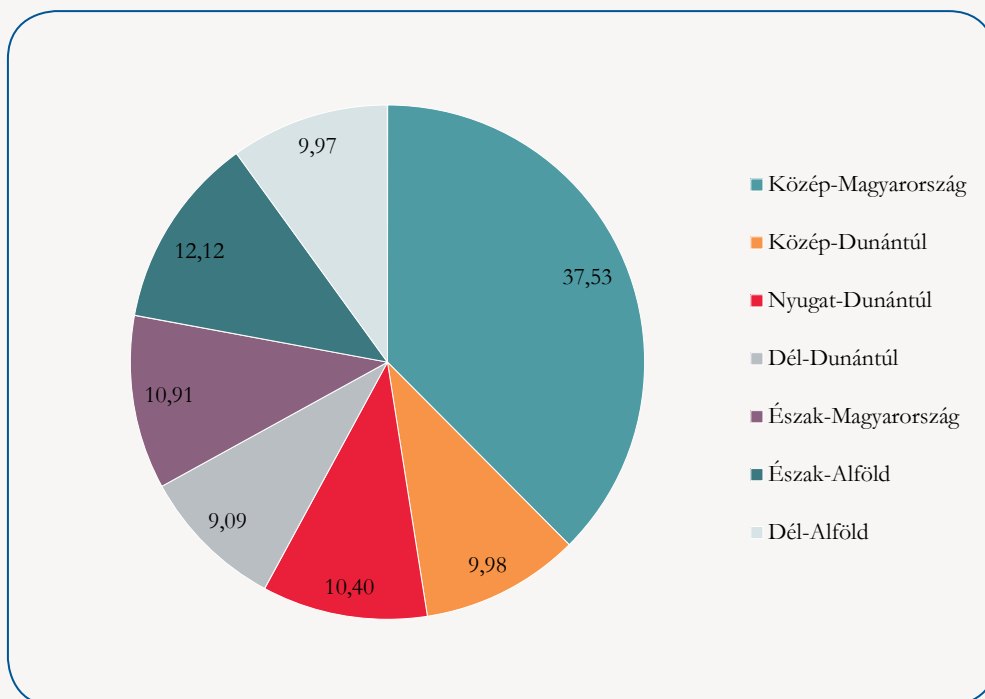

5. Területi összehasonlítás

A vezetékestelefon-fővonalak valamivel több mint 73%-a vidéken, míg közel 27%-a Budapesten volt bekapcsolva 2013-ban. A lakossági fővonalak száma Budapesten volt a legnagyobb (583 ezer darab), amelyet Pest megye (261 ezer darab) követett a sorban. A legkevesebb fővonal (39 ezer darab) Nógrád megyében volt.

15. ábra

Távbeszélő-fővonalak régiók szerinti megoszlása, 2013

A régiók közül Dél-Dunántúl rendelkezett a legkevesebb (216 ezer) lakossági vonallal, a legtöbbel (1123 ezer) pedig Közép-Magyarország. 2013 végén a lakossági fővonalak 38%-a Közép-Magyarországon, harmada az Alföldön és Észak-Magyarország megyéiben, és 29%-a volt a dunántúli megyékben bekötve. A bekapcsolt hagyományos fővonalak száma egy év alatt legnagyobb mértékben (4,8%) a közép-magyarországi régióban gyarapodott. Az ISDN-csatornák száma pedig csökkenő tendenciát mutatott 2013-ban.

2013-ban száz lakosra országosan 30 vezetékes fővonal jutott. Az országos átlagot jelentős mértékben meghaladta Közép-Magyarország (38 darab), ezen belül Budapest (47 darab) ellátottsága. Az elterjedtségi mutató Észak- és Dél-Alföldön (24, illetve 23 darab) volt a legalacsonyabb. A vizsgált év végén megyei szinten a legkevesebb fővonal Szabolcs-Szatmár-Bereg és Békés megyében (21, illetve 19) jutott száz lakosra.

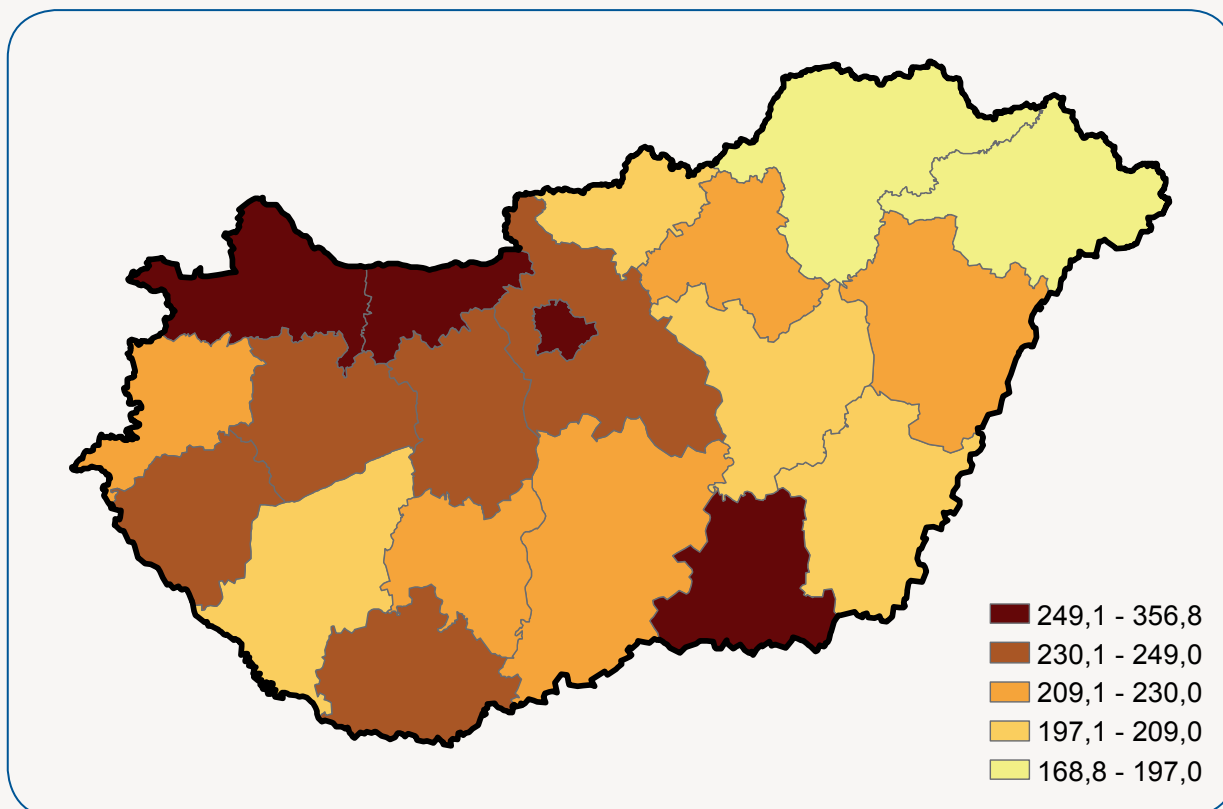
13. tábla

Száz lakosra jutó vezetékes telefonvonalak száma, 2013

Megye, régió	Bekapcsolt hagyományos fővonalak száma		ISDN-csatornák száma		Fővonalak száma összesen	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013
Budapest	810 733	665 358	173 014	148 702	983 747	814 060
Pest	298 214	287 288	30 999	21 456	329 213	308 744
Közép-Magyarország	1 108 947	952 646	204 013	170 158	1 312 960	1 122 804
Fejér	118 076	107 454	11 633	9 868	129 709	117 322
Komárom-Esztergom	87 629	79 541	9 307	7 526	96 936	87 067
Veszprém	89 907	89 383	8 322	4 458	98 229	93 841
Közép-Dunántúl	295 612	276 378	29 262	21 852	324 874	298 230
Győr-Moson-Sopron	147 560	132 689	19 784	18 144	167 344	150 833
Vas	73 354	66 393	7 608	7 110	80 962	73 503
Zala	86 969	76 915	10 882	9 792	97 851	86 707
Nyugat-Dunántúl	307 883	275 997	38 273	35 046	346 156	311 043
Baranya	118 332	109 427	14 878	14 118	133 210	123 545
Somogy	78 503	68 648	9 822	9 248	88 325	77 896
Tolna	70 896	63 905	7 300	6 942	78 196	70 847
Dél-Dunántúl	267 731	241 980	32 000	30 308	299 731	272 288
Dunántúl	871 226	794 355	99 536	87 206	970 762	881 561
Borsod-Abaúj-Zemplén	177 320	164 893	18 624	16 432	195 944	181 325
Heves	95 596	88 151	9 620	9 014	105 216	97 165
Nógrád	45 156	45 633	3 391	2 258	48 547	47 891
Észak-Magyarország	318 072	298 677	31 635	27 704	349 707	326 381
Hajdú-Bihar	139 502	131 887	15 160	14 414	154 662	146 301
Jász-Nagykun-Szolnok	96 757	91 801	9 514	8 436	106 271	100 237
Szabolcs-Szatmár-Bereg	110 472	104 344	12 270	11 616	122 742	115 960
Észak-Alföld	346 731	328 032	36 944	34 466	383 675	362 498
Bács-Kiskun	123 246	121 461	12 162	10 918	123 246	132 379
Békés	64 706	66 532	4 452	1 684	69 158	68 216
Csongrád	94 513	95 586	7 743	1 912	102 256	97 498
Dél-Alföld	282 465	283 579	24 357	14 514	306 822	298 093
Alföld és Észak	947 268	910 288	92 936	76 684	1 040 204	986 972
Az ország területére nem bontható adatok	0	84	0	42	0	126
Összesen	2 927 441	2 657 373	396 484	334 090	2 927 441	2 991 463

16. ábra

Ezer lakosra jutó internet-előfizetések száma, 2013

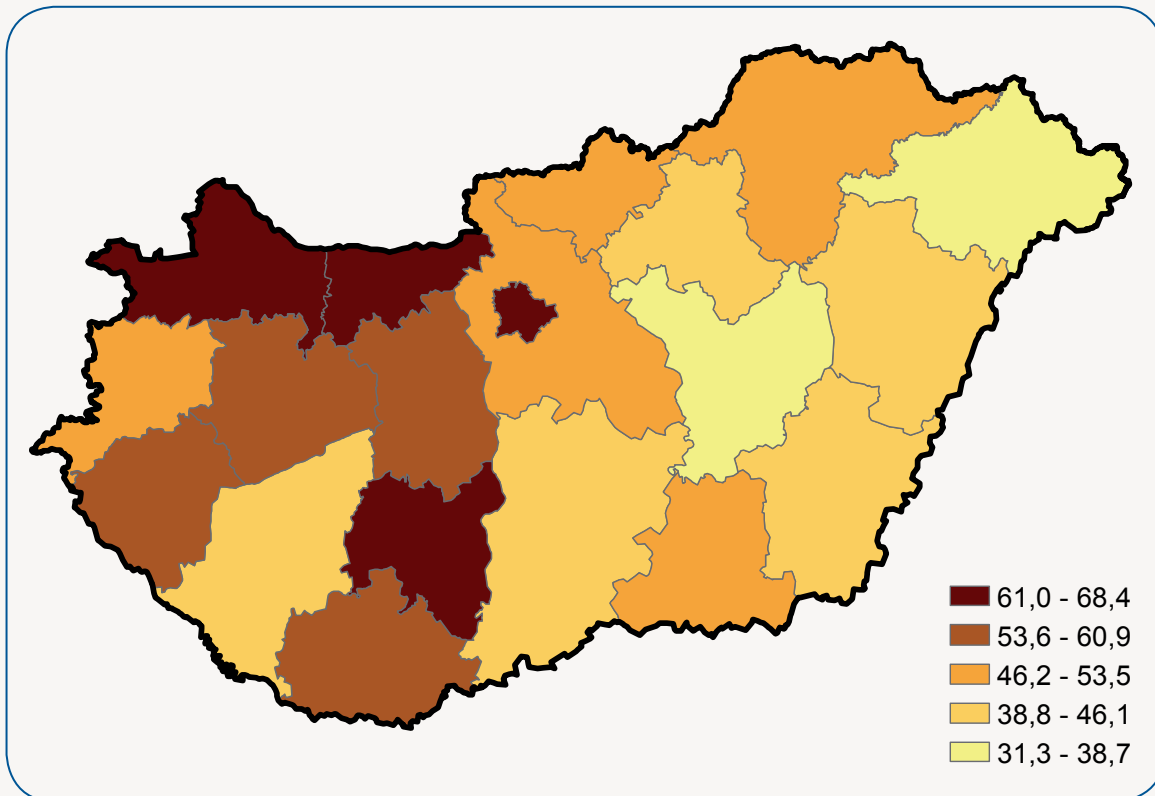
2013-ban az országos kábeltelevízió-hálózaton elérhető internet-előfizetések közel 40%-a Közép-Magyarországon volt. A régióra jellemző arány az xDSL-előfizetések esetében ugyanakkor 34, a vezeték nélküli hálózaton elérhető internetnél (mobilinternet nélkül) pedig csupán 11% volt. Közép-Magyarországon a modem+ISDN kapcsolattípus részesedése (59%) 2012-ről 2013-ra 8,5 százalékponttal, az xDSL-hálózaté pedig 2 százalékponttal csökkent. Az xDSL-előfizetés legalacsonyabb aránya (9%) – az előző évhez hasonlóan – Dél-Dunántúlon volt. Megyei szinten a legkevesebb xDSL-kapcsolat típusú előfizetés (1,7%) és kábeltelevízió-hálózaton keresztüli internetelérhetőség (1,4%) Nógrád megyében volt, a legtöbb pedig Budapesten (17,9, illetve 29,6%). Ezer lakosra összesen 656 internetes előfizetés jutott országosan (mobilinternettel együtt számítva), ami 105-el több, mint 2012-ben. 2013 végén 78 xDSL-előfizetés jutott ezer lakosra, a kábeltelevíziós típusú előfizetésekből 116. A vezeték nélküli internet előfizetőinek száma 423 volt ezer lakosra vetítve, ebből a mobilinterneté átlagosan 412 volt, az egyéb (pl. LAN) elérhetőségnél ugyanez a mutató 39 volt.

Közép-Magyarország ellátottsága volt a legnagyobb, ahol ezer lakosra 306 (mobilinternet nélkül számított) előfizetés jutott, míg az ország legkevésbé ellátott része az Észak-Alföld (ezer lakosra 191).

A megyék tekintetében 2013-ban az ezer lakosra jutó internet-előfizetések száma Budapesten volt a legnagyobb (357), Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében a legkisebb (169). Az adatok kapcsolattípusonkénti vizsgálata alapján Budapest aránya volt a legnagyobb a kábeltelevízió-hálózat (194), valamint az egyéb elérhetőségek (78) területén is. A vezeték nélküli technológia népszerűsége Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében (26), az xDSL-é Pest megyében (102) volt a legmagasabb. A vezeték nélküli szegmensben Budapest volt az utolsó a rangsorban, aminek oka, hogy itt a legerjedtebb, a legkiépítettebb a telefon- és a kábeltelevízió-hálózat.

17. ábra

Száz lakosra jutó kábeltelevíziózásba bekapcsolt lakások száma, 2012

2013-ban a kábeltelevízió-szolgáltatás tekintetében az internet-szolgáltatáshoz hasonló módon alakult a magyar régiók elterjedtségi mutatója, azaz Budapesten volt az egyik legmagasabb (621 ezer) az előfizetések száma. Emellett Győr-Moson-Sopron, Komárom-Esztergom, Tolna, Veszprém megyében voltak a legmagasabbak a hálózatba kapcsolt lakások aránya (60-69%); a legalacsonyabbak pedig Jász-Nagykun-Szolnok és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében (31, illetve 36%). Közép-Magyarország és Közép-Dunántúl a legjobban lefedett régiók, a legelmaradottabb Észak-Alföld.

6. Módszertan

Távközlés

Fogalmak

Telefonhívás: a távbeszélő-állomásról kezdeményezett sikeres hívás.

Belföldi távolsági hívás: az egymástól I., II. és III. helyközi díjtávolságban lévő állomások országhatárt vagy a közcélú távbeszélő-hálózatot át nem lépő hívása. Az internet-behívószám (06-51) adatait külön kezeljük. A belföldi távolsági hívás tartalmazza a mobil-hálózatba irányuló beszélgetéseket is.

Nemzetközi hívás: a szolgáltatók nemzetközi központjai által külföldre továbbított, belföldi eredetű hívás. A belföldről kezdeményezett külföldi hívás tartalmazza a mobil- hálózatba irányuló beszélgetéseket is.

Helyi hívás: az ugyanabban a helyi hálózatban működő szolgáltatás-hozzáférési pontok egymás közötti, a helyi hálózatból ki nem lépő hívása. 2001-ig itt voltak számontartva az internetcélú hívások is.

Jelszolgáltatás tartalma: A jelszolgáltatás tartalmán értjük azokat a műsorszámokat, amelyek jeleit a szolgáltató szolgáltatása során eljuttatja a szolgáltatás igénybe vevőjéhez.

Távbeszélő fővonal: előfizetői szerződés alapján a ténylegesen üzemben lévő és az átmenetileg szünetelő egyéni és közületi (újabban üzleti, intézményi) fővonalak, továbbá a bárki által igénybe vehető nyilvános állomások, valamint a távközlési szolgálat üzemi fővonalainak összessége. Tartalmazza az ISDN-csatornák számát is.

Közületi fővonal: a közületi előfizető használatában lévő fővonal.

Lakásfővonal: a lakásba bekötött működő vagy átmenetileg szünetelő fővonal.

Mobil-előfizetés: az adott időszak utolsó napján működő, hívható SIM-kártyák száma.

Feltöltőkártyás mobil-előfizetés: a szolgáltatás összes díját az előfizető a feltöltési lehetőségek igénybevétele esetén előre fizeti, s a szolgáltatást ezen összeg keretéig veheti igénybe.

Műsorcsoomag: a kábeltelevíziós szolgáltatás értékesítési egysége, amelyért a szolgáltató díjat számít fel.

Kábeltelevíziós hálózatba bekapcsolt lakás: olyan lakás, amelyben egy vagy több működő kábeltelevíziós hálózati végpont van, függetlenül attól, hogy a lakás tulajdonosa vagy bérlője a hálózat előfizetője-e.

Kábeltelevíziós hálózat: rádió- és televízióműsorok jeleinek elosztására szolgáló kábeles távközlőhálózat, a telekhatáron belüli rendszerrel együtt. A hálózat hossza: a törzshálózat, a vonalhálózat és a házhálózat vonalhosszáinak összege.

Kábeltelevíziós szolgáltató: a Nemzeti Hírközlési Hatóságnál, az Országos Rádió és Televízió Testületnél (ORTT) nyilvántartásba vett és a KSH által felkutatott vezetékes műsorelosztást végző szolgáltató.

Kábeltévé előfizető: akiknek a tárgyév végén a kábeltévé szolgáltatóval érvényes előfizetői szerződése van.

Az adatok forrása

Az 1620-as kábeltévé kérdésív (éves), a 1690-es (éves) távközlési gazdasági információról és a 1639-es (negyedéves), és a 1640-es (éves) OSAP-adatgyűjtések.

Az adatszolgáltatók köre

Vezetékes telefonvonalat biztosító távközlési- és mobiltelefon szolgáltatást nyújtó szervezetek. Emellett olyan kábeltelevízió szolgáltatást nyújtó szervezetek, amelyek a műsorfelhasználó részére égi vagy földi műsorszóró vagy távközlési adók által sugárzott vagy kazettán rögzített televízió műsorok jeleinek a hálózat végpontjain bekapcsolt készülékeikhez történő eljuttatásával jelszolgáltatást nyújtanak.

A szakstatisztika osztályozásai

Tevékenységek egységes ágazati osztályozási rendszere (TEÁOR'08), ill. a Termékek és Szolgáltatások Osztályozási Rendszere (TESZOR'08).

Internetszolgáltatás (internet-előfizetések, internetszolgáltatók)

Fogalmak

Bérelt vonali szolgáltatás: olyan távközlési szolgáltatás, amelynek során a szolgáltató, a fel-használó által kívánt szolgáltatás-hozzáférési pontokat (meghatározott, rögzített időtartamra össze-kötő, a felhasználó által kívánt tulajdonságú, a felhasználó részére kizárólagos használatra átengedett áramkörökön vagy virtuális áramkörszakaszokon) nyújt távközlési vagy más tevékenység céljából.

Internet-előfizetés: az internetszolgáltatóknál egy előfizetőnek számít a modemem keresztül előfizető magánszemély, de ugyanakkor egy előfizetőnek számít a bérelt vonali szolgáltatást igénybe vevő többszáz főt foglalkoztató cég is.

Internet-előfizetők: az internetszolgáltatóknál egy előfizetőnek számít a modemem keresztül előfizető magánszemély, ugyanakkor egy előfizetőnek számít a bérelt vonali szolgáltatást igénybe vevő több száz főt foglalkoztató cég is.

ISDN-hálózati hozzáférési szolgáltatás: ISDN-hálózati hozzáférési szolgáltatás (Integrated Services Digital Network): az ISDN-hálózat és a szolgáltatást igénybe vevő ISDN-hálózaton keresztül történő elérésének biztosítása. Az ISDN-alapsebességű és primer sebességű szolgáltatás során a szolgáltató a forgalom céljaira 2, illetve 24 vagy 30, strukturált vagy nem strukturált, 64 kbit/sec átviteli sebességű, ISDN-protokoll szerint működő átviteli csatornát, jelzescsatornát, valamint a hálózathoz szolgáltatás-hozzáférési pontként történő csatlakozáshoz hálózatvégeződő egységet biztosít.

Kábeltelevízió-hálózati internetelérés: kábeltelevíziós hálózaton megvalósított internetkapcsolat.

Modem: digitális jeleket analóg - telefonhálózatokon való átvitelhez - át- és visszaalakító hardvereszköz (MOdulátor/DEModulátor). Számítógépeket telefonvonal segítségével összekötő vagy a számítógépbe bővíthető kártyaként beszerelt berendezés.

Vezeték nélküli internet-hozzáférés: az interneten keresztüli kommunikációnak egy olyan típusa, amely rádió, mikrohullámú vagy infravörös jelekkel valósul meg.

xDSL: DSL egy technológia, amely nagy sebességű digitális kommunikációt tesz lehetővé normál rézvezetékes telefonvonalon keresztül. A DSL betűszó előtt feltüntetett -x- jelzi, hogy tartalmazza az összes DSL-típusú csatlakozási lehetőségeket (pl. ADSL, SDSL, RADSL, HDSL, IDSL stb.).

Az adatok forrása

Kérdőíves felmérések: 1760-as (Az internetszolgáltatások negyedéves forgalmi adatai), a 1789-es (Éves jelentés az internetszolgáltatásokról) adatgyűjtések ELEKTRA rendszeren keresztül érkeznek be.

Az adatszolgáltatók köre

Az internetszolgáltatásokat vizsgáló felmérés teljes körű, ezért minden magyarországi internetszolgáltató vállalkozás tagja az adatszolgáltatásra kijelölt körnek. Internetszolgáltatók azok a vállalkozások, amelyek a szerződésben megállapított díj ellenében internet-hozzáférési lehetőséget biztosítanak más vállalkozások, háztartások és magánszemélyek, nonprofit szervezetek és intézmények részére különböző csatlakozási lehetőségen keresztül.

A szakstatisztika osztályozásai

Szakágazat (2008-ig TEÁOR 03, 2009-től TEÁOR'08), az internetszolgáltatás megyénkénti megoszlása (megyekód), információs és kommunikációs szolgáltatások (2008-ig SZJ, 2009-től TESZOR), internet-előfizetés típusa.

Elérhetőségek:

kommunikacio@ksh.hu

info@ksh.hu

Telefon: (+36-1) 345-6789